

Entegre Raporlamaya Hazır mıyız?

Dünyada kurumsal raporlama konusunda son yıllarda önemli gelişmeler oldu. 2013 yılında Küresel Raporlama Girişimi'nin (GRI) dördüncü nesil raporlama rehberini (G4) yayınlamasını takiben Uluslararası Entegre Raporlama Konseyi'nin (IIRC) Entegre Raporlama Çerçevesi'ni yayınlamasıyla iş dünyası yeni bir raporlama kavramı ile tanıştı.

Entegre Raporlama konusundaki gelişmeleri Türk iş dünyasına taşıma misyonunu yüklenen Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği'nin (TKYD), IIRC üyelerinin katılımı ve Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği'nin desteğiyle 2 Aralık 2014 tarihinde İstanbul'da düzenlediği "Entegre Raporlama ve Değer Yaratma" konulu panelini TKYD üyesi ve Sercom Danışmanlık kurucusu Elif Özkul Gökmen izledi.

 Elif Özkul GÖKMEN
elif@sercomconsulting.com

Kurumsal raporlamanın evrim geçirdiği bir döneme giriyoruz... Sadece finansal verilere dayalı ve muhasebe uzmanları tarafından oluşturulan raporlama çerçeveleri artık yeterli değil. Sürdürülebilirlik raporlamasına baktığımızda küresel iş dünyasında yaklaşık 15 yıldır süregelen bir pratik olduğunu görüyoruz; Türkiye'de ise geçmişi beş-altı yılı geçmiyor. Diğer taraftan entegre raporlama ile ilgili gelişmeleri tüm dünyayla aynı anda takip edebilmemizdeki en önemli rolü, 2012'den bu yana entegre raporlama ve entegre düşünce hakkında farkındalık yaratmayı amaçlayan **Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği (TKYD)** üstleniyor. Türkiye'nin G20 dönem başkanlığını üstlenmesi sebebiyle **Uluslararası Entegre Raporlama Konseyi'nin (IIRC)** yıllık toplantılarını İstanbul'da yapmak istemelerini fırsat olarak gören TKYD, hem raporlama konusundaki en güncel gelişmeleri Türkiye'deki profesyoneller ile paylaşmak, hem de entegre düşüncenin tanınmasını sağlamak ve IIRC'ye G20 yolundaki çalışma-

larında destek olmak amacıyla 2 Aralık 2014'te İstanbul'da "**Entegre Raporlama ve Değer Yaratma**" konulu bir panel düzenledi.

Entegre raporlamanın yatırımcılar ve şirketler için önemini tartıştığı panelin açılış konuşmalarını IIRC Yönetim Kurulu Başkanı **Prof. Mervyn E. King**, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB) Yönetim Kurulu Başkanı ve TKYD Yönetim Kurulu Üyesi **İlhami Koç**, Borsa İstanbul Yönetim Kurulu Başkanı ve CEO'su **İbrahim Turhan** ve Sermaye Piyasası Kurulu Başkan Yardımcısı **Ayşegül Eksit** yaptı. Aralarında ağırlıklı IIRC ve GRI temsilcilerinin bulunduğu 20 yabancı konukla beraber bankacılık-finans sektörü ve STK temsilcilerinin yoğun olduğu yaklaşık 150 profesyonelin ilgi gösterdiği bir toplantı oldu.

Moderatörlüğünü IIRC CEO'su **Paul Druckman**'ın yaptığı panel konuşmacıları; ICGN (International Corporate Governance Network) Yönetim Kurulu Başkanı Erik Brex, Borsa İstanbul Genel Müdür Yardımcısı Dr. Mustafa K. Yılmaz ve Anadolu Efes Kurumsal İlişkiler

Direktörü Haluk Özdemir'di. Giriş konuşmalarının kısa tutulduğu panelin soru-cevap kısmında ağırlıklı olarak IIRC ekibi soru ve yorumları ile yer aldı. Yerel katılımcılardan birinin entegre raporlamanın BIST'te zorunlu olup olmayacağı ile ilgili sorusu uzun uzun tartışıldı.

Özetle **Dr. Mustafa K. Yılmaz**, entegre düşünme ve bu kapsamda raporlama yapmanın Türk şirketleri için çok yararlı olacağını, diğer taraftan ise konuyla ilgili daha katedilmesi gereken uzun bir yol olduğunu belirtti. Yapılan açıklamalardan entegre raporlamanın, bir zamanlama verilmemekle beraber orta vadede BIST'te zorunlu olmayacağını yorumladık. Bu açıklamalar arasından Dr. Yılmaz tarafından paylaşılan ve benim açımdan ilginç olan bir bilgi de 4 Kasım 2014 tarihinde 15 firmanın yer almasıyla açılan **BIST Sürdürülebilirlik Endeksi** değerlendirmelerine bazı şirketlerin katılmak istememiş olmalarıydı. Dr. Yılmaz, raporlama konusunda getirilecek bir zorunluluk için şirketlerin daha hazır olmadığını sözlerine ekledi.

Entegre Raporlama Ne Değildir?

Panelle ilgili bilgileri bu noktada sonlandırıyorum, zira bana ayrılan bu bölümde gündemdeki raporlama yöntemlerinin farklarını ve birbirleriyle olan ilişkilerini aktarmak istiyorum. Her şeyden önce belirtmeliyim ki **entegre rapor**, bir şirketin sürdürülebilirlik raporu ile finansal raporunun birleştirilmesiyle oluşan bir rapor değildir. Böyle bir rapor hazırlanabilir; buna da kombine (combined) rapor adı verilebilir. IIRC Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Mervyn King, her konuşmasında entegre raporun finansal ve sürdürülebilirlik raporlarının üzerine inşa edilecek bir pratik olduğunu belirtiyor. **Sürdürülebilirlik raporu**, bir şirket-

tin sürdürülebilir küresel ekonomi hedefleri doğrultusunda ekonomik, çevresel ve sosyal etkilerini anladığı, odaklanacağı konuları paydaşlarıyla diyalog kurarak belirlediği, performansını ölçtüğü, risk ve fırsatları tarif ettiği, hedefler koyarak sonuçlarını gözlemlediği, uzun vadeli kârlılığı sosyal sorumluluk, çevresel duyarlılık ile birleştirdiği bir süreç ve bunlara ek olarak zorlandığı ve başardığı konuları tüm iç ve dış paydaşlarıyla paylaştığı bir iletişim aracıdır. Dünyada raporlama yapan şirketlerin %90'dan fazlası GRI (Global Reporting Initiative) raporlama rehberini temel alıyor.

Şirketler entegre raporlarını hazırlarken sürdürülebilirlik raporlarının temellerinden ve bildirimlerinden yola çıkmalıdır. Entegre raporun amacı, şirketin sürdürülebilirlikle ilgili sonuç, hedef ve beklentilerini dikkate alarak ve finansal verilerle bağlantılandırarak, firmanın kısa, orta ve uzun vadedeki gelecek değerinin ortaya koyulmasını sağlamaktır. Bu yönüyle de öncelikle yatırımcıları (financial capital providers) hedeflemekle beraber, diğer ilgili tüm paydaşların da şirketle alakalı kararlarında etkili olacak bir belgedir. Entegre raporların, finansal sermayeye ek olarak **üretilmiş sermaye, entelektüel sermaye, sosyal ve ilişki sermayesi, insan sermayesi ve doğal sermayenin** (six capitals) analizi ile hazırlanması gerekir. Entegre rapor, bir kuruluşun stratejisinin, yönetiminin, performansının ve beklentilerinin zaman içinde değer yaratmayı nasıl mümkün kılacağına dair bir özet sunmalıdır. Şirketin faaliyetlerinin kapsamına göre, Prof. Mervyn King'in tavsiyesi de, 10 sayfayı geçmeyecek bir çalışma olması yönünde.

IIRC çerçevesinde sözü geçen altı sermaye türünü burada aktarıyor, başka bir yazıda entegre raporlamanın süreçleri, iyi uygulamaları ve kazanımlarına yönelik daha fazla bilgiyi paylaşmayı hedefliyorum... ○

Sermaye Türü

Tanımı

Finansal Sermaye	Kuruluşun ürünlerini üretirken ya da hizmetlerini sağlarken kullandığı mevcut olan ve finansman yoluyla edindiği para
Üretilmiş Sermaye	Kuruluşun ürünlerini üretirken ya da hizmetlerini sağlarken kullandığı, bina, ekipman ve altyapı gibi üretilmiş meta
Entelektüel Sermaye	Kuruluşun bilgiye dayalı ve maddi olmayan değerleri, liderlik ve inovasyon yetenekleri gibi öğretilmesi ve aktarılması zor entelektüel özellikleri
İnsan Sermayesi	Kuruluşun çalışanlarının yetenek, kabiliyet ve deneyimleri, yenilik yapma motivasyonları, stratejiyi uygulama becerileri, sahip oldukları bağlılık ve motivasyon
Sosyal ve İlişki Sermayesi	Kuruluşun ortak ilkeler, güven ve itibar kapsamında paydaş gruplarıyla ve toplumla olan ilişkileri
Doğal Sermaye	Kuruluşun ürünlerini üretirken ya da hizmetlerini sağlarken kullandığı, enerji, hava, su, toprak ve ekosistem gibi tüm yenilenebilir ve yenilenemez çevresel kaynaklar